

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Governatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 10. Solonis de Cræsi diuitijs ac felicitate iudicium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

§. X.

Solonis de Cræsi diuitijs ac felicitate iudicium.

Cræsus autē diuerso tramite ad exitium suum tetendit, luculenta sanè tragœdia ostendens, quàm non solum illi Solon, sed etiam nobis S. Paulus sapienter consuluerit, cum scriberet: *Diuitibus huius seculi præcipe, non sublimè sapere, neque sperare in incerto diuitiarum, sed in Deo uiuo (qui præstat nobis omnia abunde ad fruendum) bene agere, diuites fieri in bonis operibus, faciliè tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.* Ita igitur Herodotus loquitur de Solone, qui peregrè profectus in Ægyptum ad Hamasim se contulit, & Sardis ad Cræsum. Eò cum peruenisset, hospitaliter à Cræso exceptus est, tertioque, aut quarto quàm venerat die, iussu Cræsi, ministri circumduxerunt hominem circa thesauros: omniaque, qua illic inerant magna atque beata, ostentarunt. Contemplatum eum cuncta, & ut sibi opportunum erat, intuitum, talibus percontatus est Cræsus: *Hospes Atheniensis, quia multus ad nos rumor de te emanauit, ob tuam sapientiam tuamque discursationem, qui philosophando permulta videndi gratia ex pere-*

grinatus

1. Tim. 6.
17.

Herodot.
Halicarn.
lib. 1.

grinatus, mihi nunc cupido incessit sciscitandi re-
 equem vidisti omnium beatissimum? sperans
 videlicet, se inter homines beatissimum esse, ita
 sciscitabatur. Solon nihil admodum assentatus,
 sed ut res erat respondens: Ego vero, inquit, rex
 vidi beatissimum Tellum Atheniensem. Quod
 dictum admirans Cræsus, instat interrogare:
 Qua de re Tellum iudicas esse beatissimum?
 Quod, inquit, Tello in Repub. bene instituta filij
 erant honesti & boni, eorumq; singulis liberi,
 hiq; omnes superstites, & cum hoc vita, quantum
 in nobis futurum est, bene traduxisset, obitu splen-
 didissimus obtigit. Siquidem pralio, quod Athe-
 nienses cum finitimis gesserent apud Eleusinem, hic
 cum auxilio venisset, hostemq; in fugam vertis-
 set, pulcherrimam oppetuit mortem. Quem
 Athenienses, quo loco occubuerat, in eo loco pu-
 blicè humanerunt, magnificeq; honorarunt.
 Multa de Tello ac beata Solone referente, exci-
 tatus Cræsus interrogat. Quemnam secundum
 ab illo vidisset, putans haud dubie secundas se
 partes esse laturum: Cleobiz, inquit ille, & Bi-
 tonem: quippe his & genus Arginum erat, &
 victus suppeditabat: ad hæc corpori robur tantum,
 ut & in certaminibus ambo pariter victores ex-
 dicerint, & de his ista memorentur. Cum dies
 festus Iuxonis apud Arginos esset, oporteretq;

omnino matrem horum ad templum ferri bobus iunctis, hiq; boues ex agro eis ad horam praesto non essent: tunc inuenes, exclusi tempore, inq; subeuntes plaustrum pertraxerunt, quo mater uehebatur, & quinq; ac quadraginta per stadia trahentes ad templum peruenierunt. Quibus, cum hac fecissent, & ab omni coetu conspecti fuissent, optimus obtigit uita exitus: per quem Deus indicauit, satius homini esse mori, quam uiuere. Nam cum circumstantes Argini laudibus tollerent, viri quidem consilium filiorum, femina uero eorum matrem, quod tales filios haberet: mater gaudio perfusa cum liberorum faeto, tum forma, ante simulachrum stans precatam est deam, ut Cleobi & Bitoni filijs suis daret id, quod optimum esset homini contingere. Post hanc precationem, ubi sacrificarunt, epulatiq; sunt, quiescentes in ipso delubro, non sunt amplius excitati, sed hoc uita exitu perfuncti. Quorum effigies, tamquam uirorum, qui optimi extitissent, Argini factas, apud Delphos collocarunt. Et his quidem Solon secundas beatitudinis partes tribuebat. Cræsus autem conturbatus inquit: Hospes Atheniensis, adeone tibi quasi nulla contemnitur nostra felicitas, ut ne prinatis quidem uiris nos equiparandos ducam? Cui ille, Me, Cræse, gnarum, omne numen inmi-

dum esse, Et turbulentum, de rebus humanis interrogas. In diuturno enim tempore, multa videntur, quae nemo velit videre; Et tolerantur multa, quae nolit quisspiam tolerare. Proponamus enim homini terminum vitae ad septuaginta annos, qui anni constant ex viginti quinq; millibus ac ducentis diebus, mense intercalari non posito. Quod si velis reliquum annorum ob hunc mensem prolixius fieri, ut hora ad id, quod deest, accedentes congruant, menses quidem intercalares supra annos septuaginta fient triginta quinq; dies autem ex his mensibus mille quingenti. Horum dierum omnium, qui sunt in septuaginta annis numero viginti sex millia ducenti quinquaginta, nullum prorsus quale aliis rem affert. Ita igitur, Cræse, omnino calamitosus est homo. Verum tu mihi videris Et diuitijs valde pollere, Et permultorum hominum esse rex; sed quod me interrogasti, nondum te appello, prius quam bene vita defunctum te audiero. Neq; enim beatior est, qui magnis opibus preditus est, eo qui diurnum victum habet: nisi eidem omnibus bonis predito, fortuna concesserit, bene vita defungi. Etenim complures homines sunt perquam locupletes, minime tamen beati: complures item mediocria habentes patrimonia, fortunati, Quorum is, qui diuitijs affluit, sed non beatus est, duabus

tantummodo rebus antecellit fortunatum: ut
hic illum pluribus. Ille ad cupiditates imple-
das, & ad magnos casus ferendos potentior est:
hic etsi illo inferior est in his duobus, qua beatus
illi a fortuna denegantur, tamen excellit, quod
illorum inexpertus est, quod prospera fruitur va-
letudine: quod malorum expertus, quod bonorum
liberorum parens, quod formosus est. Qui si pre-
ter hac diem quoque suum recte obierit, ut est
(quem quæris) dignus, qui vocetur beatus, prius
tamen, quam ad obitum pervenerit, nequaquam
beatus appellandus, sed fortunatus: quia omnia
consequi quam diu sis homo, impossibile est. Sicut
nec una regio cuncta sibi ipsi suppeditat, sed aliud
habens, alio indiget: quæ tamen habet plurima
ea est optima. Quemadmodum & hominis cor-
pus unum aliquod non est consummatum, quia
aliud habet, alio vacat. Quisquis autem horum
plurima perpetuo habuerit, dehinc placido animo
e vita excesserit, hic apud me nomine hoc velint
rex donari meretur. Opus rei oportet inspicere
exitum, quò sit evasura: quoniam multos Deos,
quibus fortunas suppeditauerat, radicitus ever-
sit. Hac Solon neq; assentando Cræso, neque ve-
lius eum momenti faciendo locutus, dimittitur.
Saneq; est visus esse indoctus, qui bonis presenti-
bus pratermissis, inberet omnium rerum inspi-
cere exitum.

§. XI.

Cræsi exitus infelix.

Ita ridentur à stultis sapientes. Ita cum Phrygibus sapiunt, quos Plutus excæcat. Sed serò tandem palinodiam cantant. Quod & Cræso accidit. Nam post abitum Solonis, inquit auctor, ingens deorum indignatio Cræsum excepit. id quod credibile est ei ideo accidisse, quoniam seipsum omnium hominū beatissimum arbitratus fuisset. Patuit enim tunc fortunam esse fugacem. Nam primò eum somnium exterruit. Dein filius in venatione aprorum, ab illo ipso occisus, cui in custodiam datus erat, contristauit. Tertio oraculo malè intellecto deceptus est. Quarto infeliciter cum Cyro pugnavit. Quinto Sardis vrbs est expugnata. Sexto ipse Cræsus viuis captus. Itaque Persæ & Sardibus petiti sunt, & Cræso viuo, cùm regnasset annos quatuordecim, totidemq; dies fuisset obsessus, amissa magno imperio, ut ei fuerat responsum. Eum captum Persæ ad Cyrum perduxerunt, quē ille vinctum compedibus, super ingentem, quam struxerat, lignorum struem imponit, circaq; eum bis septem Lydorum filios, siue habens in animo primitias has alicui Deo offerre, siue volens votum persolvere, siue cupidus sciendi, num quis demonum

Gg +

libera.